

„P. Buzogány Árpádot nem kell bemutatni az udvarhelyieknek, mert már híre van” – fogalmazott a *Példák, példaképek, példabeszédek* című kötet január 16-i bemutatóján a nyomdából frissen kikerült könyvet és annak szerzőjét méltató

Murányi

János

tanár.

Fotó: Csedő Attila

Kijelentése cseppet sem túlzó, hiszen **P. Buzogány Árpádot** tizenhat eddig megjelent kötete és számos, a helyi és megyei napilapban, valamint az országos magyar nyelvű újságokban közölt írásai hozták – a szó legnemesebb értelmében – hírbe.

A magamutogatással egyáltalán nem vádolható, céltudatos és a tollforgatásban igen tehetséges Buzogány Árpai nevével a nyomtatott sajtóban manapság ritkábban találkozunk, de az udvarhelyi kultúrapártolók tudják, hogy szinte állandó házigazdája a különböző

kiállításoknak, könyvbemutatóknak.

Ezekből az interjúkból válogatott ki és rendezett kötetbe harmincötöt. A könyvben olyanok szólnak meg, mint Balázs Imre József, Kedei Mózes, Kis Lajos, Romhányi András, Róth András Lajos, Szakács István Péter vagy Zsidó Ferenc.

Több évig volt a helyi napilap munkatársa és az udvarhelyi olvasók közül bizonyára még sokan emlékeznek, hogy a művelődési rovat szerkesztőjeként számos beszélgetést, interjút készített közismert, köztisztviselőben álló neves vagy kevésbé neves személyiségekkel.

1997 és 2004 között több tucat ilyen beszélgetés látott napvilágot az Udvarhelyi Híradóban, illetve az azóta már megszűnt Könyvjelezőben. Ezekből a már megjelent interjúkból válogatott ki és rendezett kötetbe P. Buzogány harmincötöt.

A beszélgetések és a könyv legfőbb értéke, hogy nem csupán egyszeri és megismételhetetlen találkozások gyümölcse, de, szeletnyi, ám mégis pontos és korhű lenyomata annak az állapotnak, hangulatnak, amely a múlt század utolsó évtizedében az udvarhelyi és udvarhelyszéki közművelődési életet jellemezte.

Miért tartottad fontosnak, hogy összegyűjtsd és kötet formájában is megjelentessd ezeket az interjúkat, beszélgetéseket?

Általában a sajtóban megjelent írások utóélete majdhogynem semmi. Vannak, akik ezeket az interjúkat, beszélgetéseket, kivágják a lapból és összegyűjtik, megőrzik, de az olvasók többsége ezt nem teszi meg.

Szerettem volna az egykori beszélgetéseket továbbmenteni, mert úgy gondolom, hogy kötetben

nagyobb esélye van annak, hogy több emberhez eljutnak, mint ahhoz az újságolvasóhoz, aki, még ha olvasta is, valószínű már elfeledte ezeket az írásokat.

Újságíróként rengeteg beszélgetést, interjút készítettél. A sokból miért épp erre a harmincöt „példabeszédre ” esett a választás?

Azokból az írásokból válogattam, amelyekről úgy gondolom, hogy a témájuknál, a beszélgetőtársak munkájánál, munkásságánál fogva többről van szó, mint egy egyszerű híradásról, amit bárhol, bármelyik újságban olvashatunk.

Az alliteráló cím is telitalálat. A könyvbemutatón szó esett a címadás gyötrelmeiről.

Előzőleg a Példaképeket keresünk lett volna a cím, de rájöttem, hogy az félreérthető. Azt, hogy ez is kissé szájbarágós nem bántam volna, csak fontos volt, hogy az olvasó értse meg a szándékomat.

Azt, hogy olyan emberek vannak benne, olyan nagyszerű cselekedetek, dolgok, amelyek által ezek az emberek és az ő tetteik kiemelkednek az átlag fölé, és épp ezért példának is tekinthetjük őket. Illetve sok olyan is van köztük, aki bizonyára már több ember példaképévé is vált – akár fiatalnak, akár gyermeknek, akár felnőttnek.

A könyvedet méltató Murányi János szerint a „szerencsésen megszületett gyermek”, azaz a kötet, utódokat fog szülni, és 100 év múlva felbecsülhetetlen dokumentumértékű forrásmunka lesz. Véleményem szerint már most is az, elég ha azokra az egykori interjú alanyokra gondolok, akikkel már csak lélekben beszélgethetünk. Mint például Mátéffy Béla bácsi, Maszelka Jani bácsi vagy a tragikus sorsú Bán Péter. Te ezt miként látod?

Hogy valóban forrásmunka lesz-e, ezt nem az én tisztem eldönteni, ebben véleményt nem szeretnék mondani. Ha majd valaki így fogja látni bármikor is, akkor megérte, hogy könyv alakban is megjelent.

A kötetnek nem csak a tartalma, de a borítója is téged dicsér. A belbecs és külcsín összhangjáról a méltatásban külön is szó esett.

Szándékosan úgy választottam a tördelőszerkesztő, **dr. Kolumbán Zsuzsanna** munkáját dicsérő borító képanyagát, hogy az a mi vidékünkhöz kötődjön és ne egy absztrakt ábra legyen rajta.

A beszélgetőtársak nagy többsége udvarhelyi vagy udvarhelyszéki, a témák is a mi életünkhöz kötődnek, szerettem volna, hogy olyasmit lásson az ember a könyv borítóján, ami az ismertségénél fogva is közelebb áll hozzá. Így került rá például egy festett járomról, és egy tordátfalvi csűrkapuról származó minta.

Murányi hibátlannak nevezte a könyvet, bár hiányolta a kötet végéről a helységnévmutatót. Személy szerint a fotókat hiányolom.

A névmutatót csak bizonyos kiadványoknál szokták elkészíteni, én nem éreztem ennek szükségét. Egészen a múlt esztendőig próbáltam követni beszélgetőtársaim életét és munkásságát, így állt össze az elég sok munkát követelő kislexikon, amit nagyon fontosnak éreztem, hiszen így mutatja a könyv azt, hogy akikkel ezelőtt tíz évvel beszélgettem valamiről, azon a nyomon hová haladtak.

És a fotók?

A beszélgetések, szám szerint negyven, nagy része az Udvarhelyi Híradóban jelent meg, a fotókat, a lap akkori főszerkesztőjének, **Jakab Árpádnak** a hozzájárulásával összegyűjtöttem. A képanyag valahová eltűnt, nem találtuk meg.

Ezt nagyon sajnálom, mert azok a fényképek majdnem mindegyike a beszélgetések alkalmával készült és az akkori arcát mutatta meg az illetőnek, ezért nem választottam azt, hogy valahonnan máshonnan, más időszakból származó fotóval pótoljam. Úgy gondoltam, helyesebb lemondani, minthogy a portrék ne kapcsolódjanak ahhoz az időszakhoz, amikor az interjúk készültek.

A beszélgetések közt, a korábbi közlést tekintve, van egy kakukktozás is.

Ez egy hosszabb beszélgetés volt Romhányi András népművelővel, a Budapesti Művelődési Központ akkori igazgatójával, akit, mint közösség-szervezőt ismertem meg. A beszélgetésünket azért rögzítettem szalagra, hogy megmutassam, külső szemmel hogyan lát minket az, aki a közösség-szervezésben mérföldekkel előttünk jár, Szó volt róla, hogy a beszélgetés megjelenik, aztán nem történt meg.

A közösség a te mindennapjaidban és a kötetben is kulcsszó.

Nem véletlen, mert az a munka, amit világéletemben végeztem, a közösséget szolgálja. Tanítottam, könyvtáros voltam, művelődésszervező vagyok: ezek mind egy adott közösségért történnek. Nagyon érzem annak a szellemi és anyagi áldozatnak is a súlyát is, amit a beszélgetőtársaim hoztak a közszolgálatért.

Vannak még meg nem született vagy épp a kötetből kimaradt beszélgetések a tarsolyodban? Lesz folytatás?

Természetesen vannak, egy ilyen kötet nem lehet teljes. Nem tudom, hogy lesz-e folytatás. Lehet, egy ilyen kötetben 12 vagy 24 újságírónak kellene dolgoznia. Mindenkinek össze kellene szednie a már megjelent, vagy még meg nem közölt anyagait. Egy ember csak egy ember. Az én munkám még időben is csak egy picit szeletozik annak, amit meg kellene mutatni. A helyieknek is és főleg azoknak, akik szeretnék bennünket megismerni.

Értékvesztő és -tévesztő, mintsem értékmentő világban élünk. Véleményed szerint van szükségünk még példaképekre, az interjúalanyaid szájából elhangzó - akár egymondatos - példabeszédekre?

Igen, hogyha ezt a példabeszédet nem szájbarágósan kapjuk. Tulajdonképpen a lelkésznek is az a munkája, hogy a Szentírást magyarázza, tehát egyféle olvasatot elmond az istentisztelet vagy mise alkalmával. Úgy gondolom, hogy a példabeszédekre azért van szükség, mert egyre inkább az tapasztalható körülöttünk, hogy ami nem szenzáció, nem tér el a megszokottól, nem torz, nem deformált, arra már az emberek nem figyelnek. Holott rengeteg olyan dolog van, amire oda kellene figyelnünk.

Neked, P. Buzogány Árpának van-e saját példabeszéded és példaképed?

A kötet rövid előszavában próbáltam megfogalmazni, hogy azok az emberek, akik ebben a könyvben beszélgetőtársként szerepelnek, mindannyian példaképek valamilyen szempontból. Mindannyian mondtak valami olyat, amit példabeszédként lehet ma is értelmezni.

Példaképem gyermekkoromtól volt. Többek közt a falumbeli egyszerű mesteremberek is. Most is vannak példaképeim. Nem nevesítek, mert nagyon sok ember van, akit szeretnék követni. Jó lenne azt az utat járni, amin ők elindultak, vagy elindítottak engem és másokat.

Névjegy

P. Buzogány Árpád – művelődésszervező

1965-ben született Gagyban. Az általános iskolát szülőfalujában, a 9-10. osztályt Székelykeresztúron járta.

Volt tanár, könyvtáros, szerkesztő. Dolgozott az Udvarhelyi Híradónál, a csíkszeredai Hargita megyei Művelődési Házban.

Írásait (interjú, riportok, tudósítás, versek) több hazai magyar nyelvű lap közölte. Tizenhét kötete jelent meg.

A legutóbbi, *Példák, példaképek, példabeszédek* 2011-ben jelent meg az Udvarhelyszék Kulturális Központjánál.